

STRANDINGEN VAN DE KLEINE ALK *ALLE ALLE*
IN NEDERLAND, 1969-96

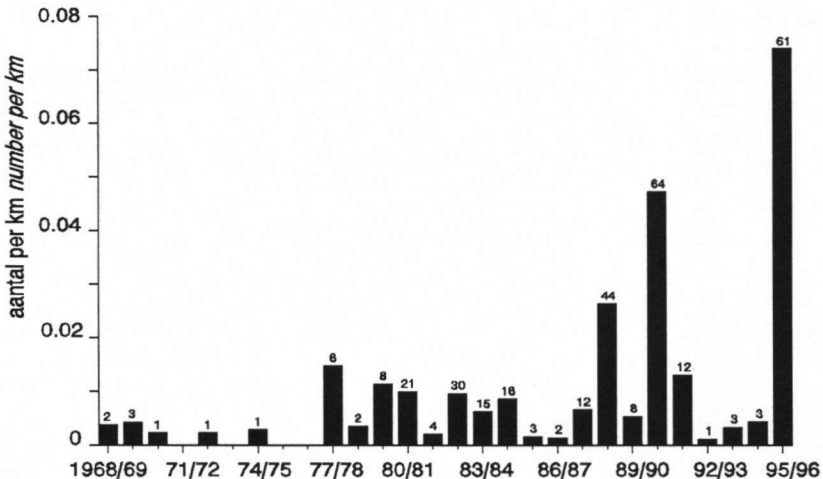
LITTLE AUKS BEACHED IN THE NETHERLANDS, 1969-96

KEES (C.J.) CAMPHUYSEN

Nederlandse Zeevogelgroep, werkgroep Nederlands Stookolieslachtoffer Onderzoek (NZG/NSO), Ankerstraat 20, 1794 BJ Oosterend, Texel.

*Little Auk strandings in The Netherlands peaked in autumn 1995 (Fig. 1). Several of the 'wrecks' recorded in the 1970s and 1980s coincided with or immediately followed mass-movements of Little Auks along the coast. However, numbers observed by sea-watchers during the 1995 influx were not spectacular. The biometrics of Little Auks found wrecked indicate that subspecies *A. a. alle* is the race most commonly occurring in the southern North Sea (Table 1). Stranded Little Auks were typically emaciated and stomachs were usually empty. Ingested plastics occurred three times (18%, n= 17), while two stomachs were found to hold remains of fish which could not be identified.*

Sinds het begin van deze eeuw wordt langs de Nederlandse kust min of meer regelmatig naar dode vogels gezocht, aanvankelijk vooral omdat daar 'zeldzame' zeevogels te vinden waren, later vooral om het aantal olielachtoffers vast te stellen (Camphuysen 1989). Sinds het einde van de jaren zestig vinden dergelijke tellingen op systematische wijze plaats en wordt ook de waarnemingsinspanning nauwkeurig bijgehouden. Vrijwel elke winter worden wel enkele Kleine Alken *Alle alle* gevonden, maar in sommige jaren gaat het om tientallen vogels. Vooral in de winter van 1995/96 werden opvallend veel meer Kleine Alken aangetroffen (figuur 1). De jaren waarin grotere aantallen Kleine Alken werden gevonden komen slechts ten dele overeen met de waarnemingen van verhoogde aantallen door zeetrekwaarnemers langs de kust. Zo leidt kennelijk de ene massale verplaatsing van Kleine Alken in de Zuidelijke Noordzee wel en de andere niet tot verhoogde sterfte. Zonder uitzonderingen blijken de op onze kust aangespoelde Kleine Alken broodmager te zijn (Camphuysen 1986). In veel gevallen wordt echter niet veel meer dan een paar vleugels en een borstbeen aangetroffen. In vergelijking met de Alk *Alca*

Figuur 1. Vondsten van Kleine Alken *Alle alle* langs de Nederlandse kust (n/km). Het aantal gevonden vogels is apart aangegeven.

Figure 1. Little Auks found dead along the Dutch coast (n/km). Numbers of birds actually found dead are indicated.

Tabel 1. Biometrie van langs de Nederlandse kust gevonden Kleine Alken. Snavellengte tot veerrand (Sn1), en vanuit neusgat (Sn12), koplengte (kop), tarsus lengte (tarsus), vleugellengte (vll) en gewicht (archieff NZG/NSO).

Table 1. Biometrics of Little Auks found dead in The Netherlands. Bill length from feather (Sn1), and from nostril (sn12), head length (kop), tarsus length (tarsus), wing length (vll) and weight (gewicht) (from files NZG/NSO).

	Sn1	Sn12	Kop	Tarsus	Vll	gewicht
♂ avg	14.5	10.9	53.3	21.5	126.4	123.8
♂ min	13.8	10	52	21	122	105
♂ max	15.4	12	54	22	130	147
♂ sample	8	7	6	8	9	7
♀ avg	14.5	11.2	53.2	21.3	124.1	117.8
♀ min	13.6	10.3	52	20	121	105
♀ max	15.8	12	54	22.3	129	130
♀ samples	9	6	5	7	9	7
all avg	14.6	11.1	53.2	21.3	125.0	122.8
all sample	18	14	12	17	23	15

torda en de Zeekoet *Uria aalge* is van de hier strandende Kleine Alken tegenwoordig een relatief klein deel met olie besmeurd (30% 1986-96; Camphuysen 1995). Dit suggereert dat deze vogels, of de lijkjes van deze dieren, alvorens aan te spoelen maar korte tijd hebben doorgebracht in onze vervuilde kustwateren. De biometrische gegevens van de gevonden Kleine Alken duiden op de ondersoort *Alle alle alle* (Cramp 1985), maar het aantal gemeten vogels is klein. De verschillen tussen de sexen zijn gering, zoals al verwacht op grond van de biometrie van Kleine Alken op Spitsbergen, Groenland en Jan Mayen (Cramp 1985, Camphuysen 1990). Maagonderzoek leverde in drie gevallen plastics (18%, n= 17) op en in twee gevallen niet nader gedetermineerde visresten.

Camphuysen C.J. 1986. Vondsten van Kleine Alken *Alle alle* en Papegaaiduikers *Fratercula arctica* langs de Nederlandse kust. *Limosa* 59(3): 138-141.

Camphuysen C.J. 1989. Beached Bird Surveys in the Netherlands 1915-1988; Seabird Mortality in the southern North Sea since the early days of Oil Pollution. Techn. Rapport Vogelbescherming 1, Werkgroep Noordzee, Amsterdam.

Camphuysen C.J. 1990. Biometrics of auks at Jan Mayen. *Seabird* 12: 7-10.

Camphuysen C.J. 1995. Olieslachtoffers langs de Nederlandse kust als indicatoren van de vervuiling van de zee met olie. *Sula* 9 (special issue): 1-90, I-XX.

Cramp S. 1985. *The birds of the Western Palearctic*, 4. Oxford Univ. Press, Oxford. □